

Finansinspektionens allmänna råd om ansökan om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse;

beslutade den 9 november 2011.

För tillämpningen av 3 kap. 8 och 9 §§, 4 kap. 5 och 6 §§, 5 kap. 1, 3, 4 och 5 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, 1 kap. 1 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker, 1 kap. 1 § sparbankslagen (1987:619) samt 2 kap. 1, 2, 4 och 5 §§ förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse lämnar Finansinspektionen följande allmänna råd.

1 kap. Tillämpningsområde

Dessa allmänna råd avser förfarandet vid

1. ansökan om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse,
2. ansökan om tillstånd för utländska kreditinstitut att inrätta filial i Sverige,
3. ansökan om tillstånd respektive anmälan för svenska kreditinstitut att inrätta filial i utlandet, samt
4. anmälan om gränsöverskridande verksamhet och representationskontor.

Regler om detta finns bland annat i

- sparbankslagen (1987:619),
- lagen (1995:1570) om medlemsbanker,
- lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
- förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse, samt
- lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar.

Definitioner

I dessa allmänna råd betyder

1. *EES*: europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
2. *finansiell företagsgrupp*: detsamma som i 9 kap. 1 § och 2 § första stycket lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar,
3. *kreditinstitut*: bank och kreditmarknadsföretag,
4. *kvalificerad ägare*: fysisk eller juridisk person som har ett kvalificerat innehav,
5. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster, eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget.

2 kap. Ansökan om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse

Ansökans utformning

Det framgår av 1 kap. 4–6 §§ och 2 kap. 1 och 2 §§ förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse vilken formalia som gäller för ansökan samt vilka uppgifter en ansökan ska innehålla.

Ansökan bör lämnas till Finansinspektionen i original och kopia. Ytterligare en kopia bör lämnas till företagets revisor. I ansökan kan företaget ange vilka handlingar som det anser ska omfattas av sekretess enligt 30 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Bolagsordning m.m.

Av företagets förslag till bolagsordning, reglemente eller stadgar bör det framgå vilken verksamhet företaget avser att driva. Företaget bör utgå från de exempel som anges i 7 kap. 1 § andra stycket lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Verksamhetsplan

Ett företags verksamhetsplan bör innehålla de uppgifter som anges nedan. Företaget bör till planen bifoga

1. en organisationsplan, enligt vad som anges under avsnitt Beskrivning av verksamheten,
2. eventuella uppdragsavtal, enligt vad som anges under avsnitt Uppdragsavtal och Granskningsfunktion,
3. en koncern- eller ägarskiss, enligt vad som anges under avsnitt Ägarförhållanden,
4. underlag för ägar- och ledningsprövning, enligt vad som anges under avsnitt Ägares lämplighet och Ledande befattningshavares lämplighet,
5. årsredovisningar, delårsrapporter, prognoser och instruktion för upplåning, enligt vad som anges under avsnitt Soliditet och likviditet, samt
6. riktlinjer och instruktioner, enligt vad som anges under avsnitt Riskhantering, Kundskydd, Etiska regler, Händelser av väsentlig betydelse, Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, samt Granskningsfunktion.

Beskrivning av verksamheten

En utförlig beskrivning av den verksamhet som ska bedrivas i företaget bör lämnas. Beskrivningen bör bland annat innehålla:

- en schematisk översikt (organisationsplan) över hur verksamheten är organiserad,
- en övergripande redogörelse av verksamhetsområden och funktioner,

- uppgifter om antalet anställda fördelade på olika verksamhetsområden och funktioner, och
- ansvars- och befattningsbeskrivning för anställda med särskilt ansvar för en viss funktion eller ett verksamhetsområde.

Företaget bör särskilt beskriva de delar av verksamheten som är tillståndspliktiga enligt 1 kap. 3 respektive 4 §§ i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Företaget bör lämna uppgifter om hur det kommer att organisera sin it-verksamhet, vilka system det kommer att använda och vilken strategi som kan bli aktuell. Uppgifter bör även lämnas om hur företaget avser att organisera och strukturera ansvaret för dess it-stöd och informationssäkerhet.

Den verkställande direktören och andra som är verksamma i företaget bör vara anställda där. Det bör framgå av ansökan om någon person även kommer att vara anställd i något annat företag och, om så är fallet, bör det redogöras för vilken bedömning som har gjorts avseende bland annat risken för eventuella intressekonflikter.

Uppdragsavtal

Om ett företag avser att uppdra delar av verksamheten åt en annan juridisk person eller oberoende fysisk person, bör verksamhetsplanen innehålla en redogörelse för detta uppdrag. När uppdragsavtalet upprättas bör företaget följa 7 kap. Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2005:1) om styrning och kontroll av finansiella företag.

Företaget bör lämna ett sådant uppdragsavtal som avses i 6 kap. 7 § lagen om bank- och finansieringsrörelse till Finansinspektionen.

Ägarförhållanden

Ett företag bör i verksamhetsplanen lämna uppgifter om ägare till kvalificerade innehav av aktier eller andelar i företaget. Om företaget ingår i en koncern eller finansiell företagsgrupp bör det lämna uppgifter om firma och typ av verksamhet i övriga företag i koncernen eller den finansiella företagsgruppen.

Företaget bör bifoga en koncern- eller ägarskiss till verksamhetsplanen som visar ägarförhållandena genom att varje ägares andel av kapitalet och röstetalet preciseras särskilt.

Ägares lämplighet

Ett företags kvalificerade ägare och ledande befattningshavare i juridiska personer som har ett kvalificerat innehav, bör lämna de uppgifter som framgår av Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2009:3) om ägar- och ledningsprövning.

Ledande befattningshavares lämplighet

Ett företags styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, verkställande direktör och dennes ersättare bör lämna de uppgifter som framgår av Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2009:3) om ägar- och ledningsprövning.

Externa styrelseledamöter

Ett företag bör i verksamhetsplanen ange vilka av styrelsens ledamöter som är externa, dvs. vilka ledamöter som står utanför kretsen av ägare och andra personer som är knutna till företaget, t.ex. en anställd, uppdragstagare eller anhörig.

Företaget bör ha externa styrelseledamöter i syfte att förstärka styrelsens kontrollfunktion. Om inte externa ledamöter ingår i företagets styrelse bör skälen för detta redovisas.

Startkapital

Med startkapital avses detsamma som i 1 kap. 5 § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Soliditet och likviditet

Ett företag som vid tidpunkten för ansökan driver verksamhet bör bifoga en reviderad och av stämman godkänd årsredovisning. Om företaget ingår i en koncern bör det även bifogas en årsredovisning för moderföretaget och för den koncern företaget ingår i. Årsredovisningarna bör avse det närmast föregående räkenskapsåret. Vidare bör, i förekommande fall, närmast föregående delårsrapport bifogas.

Till företagets verksamhetsplan bör det även bifogas en prognos för de närmast kommande tre verksamhetsåren.

Prognosen bör omfatta följande uppgifter:

- Balans- och resultaträkning för såväl företaget som för den finansiella företagsgrupp som företaget kan komma att leda eller ingå i. Prognosen bör vara uppställd enligt bilaga 1–3 till Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:25) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.
- Analys av kapitalbas, kapitaltäckningsgrad och exponeringar för såväl företaget som för den finansiella företagsgrupp som företaget kan komma att leda eller ingå i. Analysen bör vara uppställd enligt rapportbilagan till Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2007:1) om kapitaltäckning och stora exponeringar.

Företaget bör ange de antaganden som prognoser och analyser bygger på. Dessa bör redovisas för respektive verksamhetsområde. En känslighetsanalys bör lämnas om vilken påverkan som ändrade antaganden kring till exempel volymer, räntenivåer och räntemarginaler får på angivna analyser och prognoser.

Företaget bör i verksamhetsplanen redogöra för hur det avser att lösa frågan om finansiering av verksamheten. Redogörelsen bör innehålla uppgifter om dels på vilka marknader som företaget avser att refinansiera sig, dels innehållet i avtal om refinansiering med annat kreditinstitut eller kreditgivare. Särskilda uppgifter bör lämnas om förhållandet mellan kort- respektive långfristig upplåning, ställt i relation till löptiden på utestående krediter eller annan finansieringsverksamhet såsom leasing. Företaget bör till redogörelsen bifoga en instruktion för den funktion som ska ha rätt att för företagets räkning besluta om upplåning och vilka begränsningar som ska gälla.

Företaget bör också lämna de övriga uppgifter som kan vara av betydelse för en bedömning av de ekonomiska förhållandena.

Revisorer

I verksamhetsplanen bör uppgifter lämnas om företagets externa revisorer.

Redovisning

För ekonomi- och redovisningsfunktionen bör verksamhetsplanen innehålla en redogörelse för organisation, ansvarsfördelning och attestinstruktion. I en beskrivning av redovisningssystemet bör sambandet framgå mellan den sidoordnade redovisningen samt grund- och huvudbokföringen. Det bör även uppges vilka åtgärder som företaget har vidtagit, eller kommer att vidta, för att säkerställa att kontrollen är tillfredsställande avseende bokföring och medelsförvaltning.

Styrning, intern information och intern kontroll

Ett företag bör till verksamhetsplanen bifoga förslag till riktlinjer och instruktioner för de områden som anges nedan under avsnitt Riskhantering, Kundskydd, Etiska regler, Händelser av väsentlig betydelse, Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och Granskningsfunktion. Vägledning om detta finns i Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2005:1) om styrning och intern kontroll i finansiella företag.

Riskhantering

Verksamhetsplanen bör innehålla en redogörelse för hur företaget kommer att hantera de risker som dess rörelse är förknippad med. Exempel på väsentliga risker är

- kreditrisker,
- marknads- och likviditetsrisker, samt
- operativa risker.

Förslag till riktlinjer och instruktioner bör bifogas. Vägledning finns i Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2004:6) om kreditriskhantering i kreditinstitut och värdepappersbolag, Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2000:10) om hantering av marknads- och likviditetsrisker i kreditinstitut och värdepappersbolag vad avser marknadsrisker, och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2010:7) om hantering av likviditetsrisker för kreditinstitut och värdepappersbolag.

Kundskydd

Ett företag bör i verksamhetsplanen redogöra för vilka åtgärder det planerar, för att i sin verksamhet kunna beakta konsumenträttslig lagstiftning. Företaget bör lämna uppgifter om sina rutiner för att hantera klagomål. Uppgifter bör lämnas om namn på den eller de befattningshavare som ska ansvara för klagomål från allmänheten. Vägledning finns i Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2011:47) om krediter i konsumentförhållanden och Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2002:23) om klagomålshantering avseende finansiella tjänster till konsumenter.

Etiska regler

Ett företag bör till verksamhetsplanen bifoga de riktlinjer för hantering av etiska frågor som det ska tillämpa. I ansökan bör det anges hur kännedom om branschgemensamma etiska regler ska spridas inom företaget och vem eller vilken funktion som ska ansvara för att detta sker. Vidare bör företaget ange hur det ska

hantera uppföljning, kontroll och rapportering samt intern information och utbildning som rör etiska frågor. Vägledning om detta finns i Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 1998:22) om riktlinjer för hantering av etiska frågor hos institut som står under inspektionens tillsyn.

Händelser av väsentlig betydelse

Ett företag bör till verksamhetsplanen bifoga de riktlinjer för hantering och rapportering av händelser av väsentlig betydelse som det ska tillämpa. Av redovisningen bör bl.a. besluts- och rapporteringsordning i sådana ärenden framgå. Vägledning finns i Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2005:12) om rapportering av händelser av väsentlig betydelse.

Om brott, försök eller förberedelse till brott mot företaget har upptäckts under de två senaste åren, bör företaget lämna uppgifter om detta i verksamhetsplanen. Ett företag som vid ansökningstillfället driver verksamhet bör även ange om det är part i domstolsprocesser eller skiljeförfaranden som, var för sig eller sammantaget, rör mer betydande belopp, ställt i relation till företagets storlek.

Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Ett företag bör till verksamhetsplanen bifoga en redovisning av vilka åtgärder som det har vidtagit eller avser att vidta för att hindra penningtvätt och motverka finansiering av terrorism. Förslag till instruktioner bör bifogas. Vägledning om detta finns i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2009:1) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Granskningsfunktion (internrevision)

Ett företag bör i verksamhetsplanen redogöra för hur den oberoende interna granskningsfunktionen ska vara utformad och hur den ska arbeta.

Av redogörelsen bör det framgå

1. hur granskningsfunktionen ska vara organiserad,
2. instruktioner för funktionen,
3. om det ska finnas en oberoende granskning av it- och informationssäkerheten,
4. om en granskningsplan ska tas fram och vem som ska fastställa den, samt
5. hur ofta och till vem granskningsfunktionen ska rapportera.

Om granskningsfunktionen ska utföras av externa revisorer eller konsulter bör en motsvarande redogörelse lämnas för deras uppdrag. Uppdraget bör regleras i ett skriftligt avtal som bifogas verksamhetsplanen.

Vägledning finns i Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2005:1) om styrning och intern kontroll av finansiella företag.

3 kap. Tillstånd att etablera filial i Sverige och anmälan av representationskontor

Filialetablering

Ett utländskt kreditinstitut som inte hör hemma inom EES får efter tillstånd etablera en filial i Sverige. Om det utländska kreditinstitutet avser att driva värdepappersrörelse i filialen krävs det särskilt tillstånd för detta enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Ansökans innehåll

Till en ansökan bör det bifogas

1. en bolagsordning eller motsvarande,
2. en verksamhetsplan, som innehåller motsvarande uppgifter som efterfrågas i 2 kap. under avsnitt Beskrivning av verksamheten, Uppdragsavtal, Soliditet och likviditet, Redovisning, Styrning, intern information och intern kontroll, Riskhantering, Kundskydd, Etiska regler, Händelser av väsentlig betydelse, Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, samt Granskningsfunktion, och
3. en fullmakt enligt 10 § lagen (1992:160) om utländska filialer.

Ansökan bör vidare innehålla uppgifter om

1. filialens firma och adress,
2. externa revisorer i filialen,
3. styrelsens säte och det utländska kreditinstitutets adress,
4. kvalificerade ägare i det utländska kreditinstitutet,
5. styrelseledamöter och ledande befattningshavare i det utländska kreditinstitutet,
6. årsredovisning för det senaste verksamhetsåret samt koncernredovisning för den koncern det utländska kreditinstitutet ingår i eller är moderbolag för,
7. kapitaltäckningen för såväl det utländska kreditinstitutet som den finansiella företagsgrupp eller koncern som institutet ingår i eller leder, beräknad enligt Baselkommitténs regler, samt
8. eventuellt samarbete med kreditinstitut eller värdepappersbolag i Sverige.

Representationskontor

Ett utländskt kreditinstitut får öppna representationskontor i Sverige efter anmälan till Finansinspektionen. Kreditinstitutet får inte tillhandahålla bank- eller finansieringstjänster från representationskontoret.

Till anmälan bör det utländska kreditinstitutets årsredovisning bifogas, samt uppgifter om

1. representationskontorets firma samt fullständiga adress,
2. namn och fullständiga personuppgifter på den som ska ansvara för representationskontoret,
3. planerad verksamhet, och
4. det utländska kreditinstitutets verksamhetsgrenar.

Ändringar av ovanstående uppgifter anmäls till Finansinspektionen. Dessutom bör det utländska kreditinstitutets årsredovisning årligen lämnas till Finansinspektionen.

4 kap. Verksamhet i utlandet

Filialetablering

Ett kreditinstitut får efter tillstånd av Finansinspektionen inrätta filial i ett land utanför EES. Om etableringen görs i ett land inom EES ska institutet underrätta Finansinspektionen. Vilken information som underrättelsen ska innehålla framgår av 5 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Ansökans innehåll

Ett kreditinstitut bör till en ansökan om tillstånd eller underrättelse om filialetablering bifoga en plan för filialverksamheten. När det gäller filialetablering i ett annat EES-land bör institutet besvara ett frågeformulär som bifogas underrättelsen, se *bilaga 1* som gäller kreditinstitut. Kreditinstitut bör vidare i *bilaga 2* fylla i vilka tjänster som kreditinstitutet avser att tillhandahålla i filialen. En översättning av de besvarade formulären till ett officiellt språk i det land etableringen avser eller till engelska, bör också lämnas.

Utöver verksamhetsplanen bör institutet lämna en prognos över det förväntade ekonomiska utfallet i filialen under de tre kommande verksamhetsåren. De antaganden som prognosen bygger på bör anges. Dessa bör institutet redovisa för respektive verksamhetsområde. En känslighetsanalys bör lämnas om vilken påverkan som ändrade antaganden kring till exempel volymer, räntenivåer och räntemarginaler får på angivna analyser och prognoser.

Filialen bör ha en person som ansvarar för verksamheten. Denne bör vara bosatt i det land där filialen är etablerad. En meritförteckning för den ansvarige bör bifogas.

Om filialen ska ha en egen styrelse bör uppgifter lämnas om dess sammansättning inklusive eventuella suppleanter samt uppgifter om vem som ska vara styrelsens ordförande och vice ordförande.

Ändring av filialens verksamhet

Ett kreditinstitut som, efter det att en filial inrättats i ett annat EES-land, avser att göra ändringar i filialens verksamhet, adress eller ansvariga personer i ledningen ska enligt 5 kap. 3 § första stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse skriftligen underrätta Finansinspektionen om detta minst en månad innan ändringen genomförs. Institutet bör även underrätta tillsynsmyndigheten i det land filialen finns.

Motsvarande underrättelseförfarande som avses i första stycket bör även användas när det gäller en filial i ett land utanför EES.

Annan gränsöverskridande verksamhet

Ett kreditinstitut som avser att driva verksamhet i ett annat EES-land, genom att erbjuda och tillhandahålla tjänster utan att inrätta filial där, ska enligt 5 kap. 4 § första stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse underrätta Finansinspektionen om sina planer med verksamheten innan den påbörjas. Institutet bör använda frågeformuläret i bilaga 1. Det bör vidare ange vilka tjänster som det avser att tillhandahålla enligt bilaga 2. En översättning av frågeformuläret till ett officiellt språk i det land etableringen avser eller till engelska, bör också lämnas.

Om ett kreditinstitut avser att etablera ett representationskontor eller motsvarande i ett land utanför EES bör det skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen.

Dessa allmänna råd träder i kraft den 1 december 2011, då Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2004:9) om ansökan om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse eller ge ut elektroniska pengar ska upphöra att gälla.

MARTIN ANDERSSON

Roger Jacobsson

Bilaga 1

Etablering av filial eller erbjudande av tjänster genom gränsöverskridande verksamhet i annat EES-land

En bank eller ett kreditmarknadsföretag som avser att etablera filial inom EES bör besvara samtliga frågor nedan. Om en bank eller ett kreditmarknadsföretag avser att erbjuda och tillhandahålla tjänster utan att etablera filial, s.k. gränsöverskridande verksamhet, bör frågorna 1, 2, 6 och i förekommande fall 7 och 10 besvaras. Denna underrättelse kommer Finansinspektionen att lämna till berörd tillsynsmyndighet i verksamhetslandet.

1. Ange fullständigt firmanamn och adress till huvudkontoret i Sverige.
2. Ange det land etableringen avser.
3. Ange under vilken firma verksamheten ska drivas i verksamhetslandet, fullständig adress och telefonnummer samt mejladress till verksamhetsorten i filiallandet.
4. Ange namn och personnummer på den som ska vara ansvarig för filialverksamheten. Meritförteckning bör bifogas.
5. Ange om styrelse kommer att utses i filialen och, i förekommande fall, dess sammansättning och befogenheter.
6. Ange de verksamheter enligt bilaga 2 som avses att drivas (Beskrivningen bör vara så utförlig som möjligt).
7. Ange om någon verksamhet kommer att drivas som inte anges i bilaga 2.
8. Beskriv riktlinjerna för hur kreditinstitutet avser att garantera att den kommer att upprätthålla en tillräcklig likviditet i filialen.
9. Beskriv filialens organisation (bifoga gärna ett organisationsschema).
10. Ange uppgifter om namn och adress till den person som kan kontaktas med anledning av denna underrättelse.

Undertecknade bekräftar att ovan lämnade uppgifter är riktiga och åtar sig att snarast meddela Finansinspektionen samt tillsynsmyndigheten i verksamhetslandet om något av dessa förhållanden ändras.

Ort, Datum

Ort, Datum

Underskrift

Underskrift

Namnförtydligande och befattning

Namnförtydligande och befattning

*Bilaga 2***Förteckning över tjänster**

1. Mottagande av insättningar och andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten.
2. Utlåning (omfattar bl.a. konsumentkrediter, hypotekskrediter, factoring med eller utan regress och finansiering av handelskrediter (inklusive s.k. forfaiting).
3. Finansiell leasing.
4. Betaltjänster enligt artikel 4.3 direktiv 2007/64/EG.
5. Utställande och administration av andra betalningsmedel (t.ex. resecheckar och postväxlar) såvida denna verksamhet inte omfattas av punkt 4.
6. Garantiförbindelser och ställande av säkerhet.
7. Handel för egen eller kunders räkning med
 - a) penningmarknadsinstrument (checkar, växlar, depåbevis m.m.)
 - b) utländsk valuta
 - c) finansiella terminer och optioner
 - d) valuta- och ränteinstrument
 - e) överlåtbara värdepapper.
8. Medverkan i värdepappersemissioner och tillhandahållande av tjänster i samband därmed.
9. Rådgivning till företag om kapitalstruktur, industriell strategi och liknande angelägenheter samt tjänster knutna till fusioner och företagsförvärv.
10. Penningmarknadsmäkling.
11. Portföljförvaltning och rådgivning.
12. Förvaring och förvaltning av värdepapper.
13. Kreditupplysningstjänster.
14. Bankfackstjänster.
15. Utgivning av elektroniska pengar.